

Historia

Amerikka, Karjala, Suomi

Allan Sihvola kertoo muistelmissaan suomalaisten elämästä Yhdysvalloissa, elämästään Neuvosto-Karjalassa ja 1900-luvun lopulle ajoittuvista matkoistaan Suomeen.

Kirjautuus

Sergei Karpov

Karjalan Sanomat

Petroskoi

karjalansanomat@yandex.ru

Maaliskuussa Suomen Turussa näki päivänvalon **Allan Sihvolan** (1920–2009) muistelmateos Stalinin taivaan alle – Lapsena Yhdysvalloista Neuvosto-Karjalaan. Kirja kertoo suomalaissiirtolaisten elämästä viime vuosisadan Yhdysvalloissa ja Neuvosto-Karjalassa.

Vuonna 1920 puoliset **Anton** ja **Amanda Sihvola** muuttivat Suomesta Kanadan kautta Yhdysvaltoihin. Vuonna 1933 he ja heidän 13-vuotias poikansa Allan lähtivät tuhansien amerikansuomalaisten perään etsimään parempaa elämää Neuvosto-Karjalasta.

– Kirjan alussa Allan kuvaa lapsen silmin hyvin amerikansuomalaista yhteisöä ja tekee ymmärrettäväksi, miksi niin suuri joukko amerikansuomalaisia lähti Neuvosto-Karjalaan. Sosialistisen aatteen lisäksi työntövoimana oli suuri 1930-luvun lamakausi. Tämän takia suuri määrä myös suomalaisia siirtolaisia jäi työttömiksi, ja lähtö työväenliikkeen uuteen ihannemaahan tarjosi yhden vaihtoehdon vaikeassa tilanteessa, kertoo kirjan julkaisija, Siirtolaisuusinstituutin entinen johtaja, professori **Olavi Koivukangas**.

Neuvosto-Karjalaan tultuaan Sihvolat asettuivat asumaan Vilkan lähellä sijainneelle metsäpunktille. Myöhemmin he asuivat Kontupohjassa. Työtä uudessa kotimaassa riitti, mutta Sihvolankin perhe joutui muiden Neuvosto-Karjalan asukkaiden tapaan kohtaamaan vaikeuksia, jotka saivat lopulta odottamattomat mittasuhteet.

Paluumuutto Suomeen

Sodan alettua vuonna 1941 Allan Sihvola astui asepalvelukseen ja pääsi puna-armeijan rakennuspataljoonaan. Viiden vuoden aikana hän oli palveluksessa Udmurtiassa ja Tšeljabinskin pakkotyöleirillä.

Loppuvuonna 1946 Sihvola kotiutui ja palasi Neuvosto-Karjalaan. Petroskoissa asuessaan hän meni naimisiin **Heidi Jääskeläisen** kanssa. Elokuussa 1949 heille on syntynyt tytär **Isabella**.

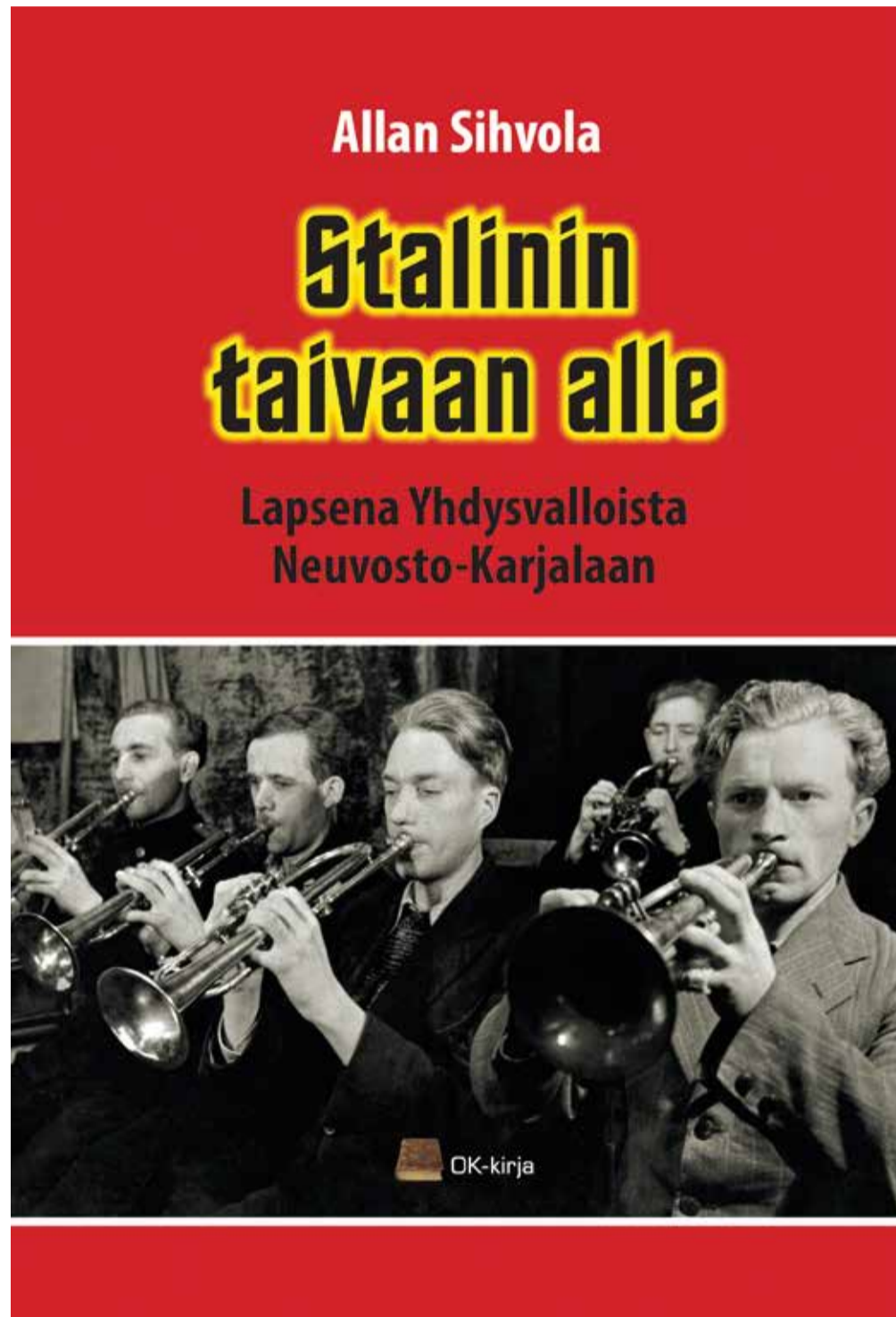
– Isabella jatkoi äitinsä työtä Petroskoissa ilmestyvän suomenkielisen Neuvosto-Karjala-lehden toimituksessa toimien aluksi tait-

Arvokas lähde amerikansuomalaisista

Professori Olavi Koivukankaan mukaan Stalinin taivaan alle -kirja on luotettava lähde kertomaan Neuvostoliittoon menneiden amerikansuomalaisten tarina, joskin se on muistelmateos ja pikkuasioissa voi olla epätarkkuutta.

– Ihmettelin Allan Sihvolan muistin tarkkuutta, kun hän muisti tapahtumat ja ajat tarkasti, vaikka ei ollut pitänyt päiväkirjaa, professori kertoo.

Tietokirjailija **Ossi Kamppisen** mukaan teos on oivallinen lisä Neuvosto-Karjalan suomalaisvaihetta ja suomalaisten siirtolaisuutta käsittelevien muistelmateosten joukkoon.

Punaisena lankana Allan Sihvolan elämässä oli musiikki. Kannen kuvassa keskellä oleva Sihvola soitti trumpettia myös Petroskoin Rautatien soittokunnassa. 12+ KUVA: OK-KIRJA

tosihteerinä, sittemmin toimitussihteerin avustajana ja lehden siirtyessä tietokone-taittoon taittajana, Koivukangas kertoo.

Kirjan loppuosassa Sihvola muistellee 1900-luvun lopulla tekemiään matkoja Suomeen. Sinne hänen perheensä pääsi

– Kirja lienee ensimmäinen tai ensimmäisiä muistelmateoksia, jossa on tässä laajuudessa käyty läpi Neuvosto-Karjalasta vanhempien syntymämaahan Suomeen tehtyjä matkoja sekä matkojen herättämiä tuntemuksia ja kotiinpaluun jälkeisiä tunnemyrskyjä, Kamppinen sanoo.

Koivukankaan mielestä kirja on huippuluokkaa niin sisällöltään kuin ulkoasultaan ja on kaunis ja arvokas esine.

– Kun kirja miellytti minua, joka on tehnyt kaksi väitöskirjaa siirtolaisuudesta, niin uskon sen miellyttävän myös muita lukijoita, Koivukangas sanoo. **KS**

asumaan pysyvästi paluumuuttajana toukokuussa 1996.

Muutettuaan Suomeen Sihvolat asettuivat Helsinkiin. Aluksi majapaikka löytyi aikaisemmin Suomeen muuttaneiden sukulaisten luota. Pian sekä Allan ja vaimo Heidi että tytär Isabella löysivät omat asunnot ja pääsivät vakiinnuttamaan elämänsä uudessa kotimaassaan.

– Allan kuoli 2. helmikuuta 2009. Hänet sekä vuonna 2016 kuollut Heidi on haudattu Vantaalle Honkanummen hautausmaalle. Isabella viettää nyt eläkepäiviä Helsingissä niillä seuduilla, joille Sihvolat asettuivat vuonna 1996, Koivukangas sanoo.

Musiikkia läpi elämän

Punaisena lankana Allan Sihvolan elämässä oli musiikki. Jo Amerikassa alkanut soittoharrastus jatkui uudessakin kotimaassa, ja soittoaito kehittyi 1930-luvun Neuvosto-Karjalassa. Sihvola soitti jazzin Neuvostoliittoon tuoneiden miesten kanssa, ja hänen voidaan sanoa kuuluneen alan pioneereihin.

Allanin trumpetti muuttaa museoon

Allan Sihvola kirjoitti muistelmaansa vuosina 1994–1996. Viimeiset sivut ilmestyivät Suomeen muuton jälkeen.

– Kun naputtelin muistelmat sähköiseen muotoon, isäni yritti tarjota niitä useammalle kustantamolle, mutta siellä ei ollut kiinnostuneita. Muistan, miten hän masentui sellaisesta kustantamojen viileästä vastaanotosta, tytär Isabella Sihvola kertoo.

Sitten Allan lähetti muistelmiaan Helsingissä Suomen 80. itsenäisyyspäiväksi järjestettyyn kirjoituskilpailuun ja sai palkinnon. Lautakunnassa olleen kirjailija **Kaiho Niemisen** ansiosta sähköisessä muodossa ollut käsikirjoitus monistettiin ja nidottiin. Näin saatiin parikymmentä A4-kokoista "kirjaa", joita Allan jakeli sukulaisille, ystäville ja tuttaville.

– Sain muistelmat joskus käsiini ja olen vähän kerrassaan etsinyt niille kustantajaa. Sellainen löytyikin siirtolaisaiheeseen erikoistuneesta OK-kirjasta, tietokirjailija Ossi Kamppinen kertoo.

Muistelmat ovat Isabella Sihvolalle tärkeä muisto hänen isästään. Lisäksi hänellä on useita isänsä esineitä, kuten trumpetti, nuottiteline ja nuotteja. Trumpetti muuttaa tänä vuonna Suomen Siirtolaisuusmuseoon Seinäjoelle. Isabella lahjoitti sen muistuttamaan kävijöitä suomalaisen siirtolaisuuden eräästä vaiheesta. **KS**

”Musiikki on ollut elämässäni ehkä päävaikuttaja, josta olen kiitollinen.”

ALLAN SIHVOLA

– Soitto kuului Sihvolan elämään myös synkällä vankileirijaksolla, jolloin hän soitti trumpettia leirivangeista kootussa orkesterissa. Tämä saattoi jopa pelastaa Sihvolan elämän vankileirillä, kun monet hänen raskaimmissa töissä olleet ystävänsä ja tuttavansa kuolivat rankkojen olosuhteiden uuttamina, Koivukangas toteaa.

Trumpettiin Sihvola soittajakaveriineen tarttui myös heti pakkotyöleiriltä vapauduttuaan. Hänen trumpetinsoittoaan saatiin kuulla Neuvostoliitossa vuosikymmenten ajan useissa eri kokoonpanoissa, tanssi-kestereista soittokuntiin. Ohjelmisto vaihtui olosuhteiden ja tarpeen mukaan jazzista tanssimusiikkiin ja marsseihin.

– Ehkä joku löytää kertomastani liikaa puhetta musiikista ja muusikoista. En voi sille mitään, sillä musiikki on ollut elämänsäni ehkä päävaikuttaja, josta olen kiitollinen. Niin usein se on ollut henkeni pelastaja ja auttanut muutoinkin elämäni vaikeissa tilanteissa, Sihvola kirjoittaa muistelmissaan. **KS**